

UGOVOR O USKLADIŠTENJU

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: II Rev-172/1999-2 od 17. prosinca 2003.

Vijeće: Jakob Miletić, kao predsjednik vijeća,

Katarina Buljan, dr. sc. Ivan Kaladić, Gordana Matasić-Špoljarić

i mr. sc. Andrija Eraković kao članovi vijeća

Propust pregledati sadržaj tereta prilikom njegovog preuzimanja na uskladištenje nema za posljedicu gubitak prava, već prebacivanje tereta dokaza na ostavodavca da je do oštećenja tereta došlo u razdoblju od primitka na uskladištenje do njegovog iskladištenja i predaje preuzimatelju.

Prvostupanjski sud utvrdio je da je u konkretnom pravnom odnosu prvotuženik bio skladištar, drugo tuženik preuzimatelj – prijevoznik, a prednik tužitelja (koji je tužitelju cedirao svoju tražbinu) ostavodavac. Tužitelj je podnio tužbu radi naknade štete, a svoj zahtjev prema tuženicima postavio je u smislu čl. 197. ZPP-a, dakle predložio je da se prvo odlučuje o osnovanosti zahtjeva prema prvotuženiku pa ako u odnosu na njega zahtjev bude pravomoćno odbijen da se odlučuje o zahtjevu u odnosu na drugo tuženika.

U postupku pred prvostupanjskim sudom je utvrđeno da je brodom T. J. R. iz New Yorka prevezeno u Rijeku 3 sanduka koordiniranog stroja sa priborom za S. Lj. Brod je stigao u Rijeku 08. svibnja 1977. godine kada je brodar predao teret prvotuženiku koji ga je uskladištio u svom skladištu br. 40. Dana 18. svibnja 1977. godine drugo tuženik kao primatelj tereta u postupku njegove otpreme primatelju S. Lj., uočio je oštećenje jednog sanduka. O tome je obaviješten tužitelj, pregledan teret i utvrđeno da se radi o oštećenju ambalaže 1 sanduka, o čemu je sačinjen zapisnik, te je drugo tuženik sačinio “raport” 18. svibnja 1977. godine u kojem je također utvrđeno da je kod jednog sanduka oštećena ambalaža a sadržaj ispravan, te je prilikom predaje tereta drugo tuženiku kao preuzimatelju u potvrdi o iskladištenju utvrđeno da je kod 1 sanduka oštećena ambalaža a sadržaj ispravan. Za vrijeme uskladištenja u skladištu prvotuženika i kod ukrcaja na vozilo a radi prijevoza, sporni

teret je pravilno postavljen ali je prilikom pregleda sadržaja sanduka, a po njegovom dospijeću u Ljubljani utvrđeno da je stroj oštećen.

Prvostupajski sud ovaj je spor raspriao u smislu odredbe ugovora o uskladištenju (čl. 730. i dr. Zakona o obveznim odnosima – “Narodne novine”, broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 – dalje: ZOO), polazeći od utvrđene činjenice: da su oštećenja na ambalaži tereta uočena prilikom preuzimanja tereta, ali da je preuzimatelj robe (drugo tuženik) propustio pregledati sadržaj tereta prilikom njegovog preuzimanja (čl. 738. ZOO-a), što nije imalo za posljedicu gubitak prava, već prebacivanje tereta dokaza na ostavodavca (u smislu dokazivanja da je do oštećenja tereta došlo u razdoblju od primitka robe na uskladištenje do njegovog iskladištenja i predaje preuzimatelju).

Presudom Trgovačkog suda u Rijeci, broj: P-1106/87 od 12. lipnja 1996. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja protiv prvotuženika za isplatu iznosa od 64.627 USD sa pripadajućom kamatom. Tužitelj je podnio žalbu, a presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj: Pž-2095/97 od 17. studenoga 1998. godine potvrđena je presuda prvostupajskog suda. Protiv drugostupajnske pravomoćne presude tužitelj je izjavio reviziju pobijajući je iz svih revizijskih razloga (čl. 385. st. 1. toč. 1-3. Zakona o parničnom postupku – “Narodne novine”, broj: 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 – dalje: ZPP) predloživši njeno preinačenje prihvaćanjem tužbenog zahtjeva. Prvotuženik nije odgovorio na reviziju, niti se o istoj izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio je da revizija nije osnovana. Osim paušalnog pozivanja na revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka revident konkretno ne upire u čemu bi se sastojala bitna povreda odredaba parničnog postupka, a kako ispitujući pobijanu presudu Vrhovni sud Republike Hrvatske nije našao da bi bila počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP-a, na koju temeljem odredbe čl. 386. ZPP-a pazi po službenoj dužnosti, utvrdio je da u pobijanoj presudi nisu učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka. Vrhovni sud RH je ocijenio da ne postoji ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu 64.627 USD, koji iznos je on isplatio svom osiguraniku S. iz Lj. Prvostupajski sud je zaključio da tužitelj nije dokazao da bi oštećenje na stroju nastalo za vrijeme uskladištenja tereta kod prvotuženika, niti prilikom utovara tog tereta na prijevoz, a u tom pravcu i nije bilo primjedbi od strane primatelja, niti od strane prijevoznika (primjedbe su išle samo na oštećenje ambalaže, ali ne i na sadržaj sanduka). Stoga, kada nije dokazana odgovornost prvotuženika za štetu nastalu na stroju, nema ni pretpostavki za obvezivanje prvotuženika na naknadu utužene štete. Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da su odbijanjem tužbenog zahtjeva nižestupajnski sudovi materijalno pravo pravilno primijenili, a svi ostali prigovori tužitelja sadržajno su prigovori činjenične naravi, o kojima se

u revizijskom stadiju postupka ne može raspravljati (čl. 385. st. 3. ZPP-a). Zbog navedenog Vrhovni sud Republike Hrvatske je primjenom odredbe čl. 393. ZPP-a odbio reviziju kao neosnovanu

Dr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

STORAGE CONTRACT

Failure to examine the contents of cargo at the time when it is accepted for storage shall not entail loss of rights, but will lead to shift of burden of proof to the depositor, who has to prove that the damage to the cargo occurred in the period between the time it is received for storage and the time it leaves the warehouse and is delivered to the consignee.